

**Пояснювальна записка
до проєкту рішення сесії
«Про бюджет Мелітопольської міської
територіальної громади на 2025 рік»**

Проєкт бюджету м. Мелітополь сформовано відповідно до діючих на теперішній час положень Податкового та Бюджетного кодексів України, проєкту Закону України «Про державний бюджет України на 2025 рік», який схвалений Кабінетом Міністрів України та внесений на розгляд Верховної Ради України (реєстраційний № 12000 від 14.09.2024) та прийнятий в першому читанні, враховуючи рекомендації Міністерства фінансів України та інших нормативно – правових актів.

Війна змінила традиційні форми та підходи до процесу прогнозування бюджету.

У зв'язку з цим процес прогнозування здійснюється в режимі реального часу в умовах високого ступеня невизначеності, так як на сьогодні відсутня будь-яка статистична інформація, тривалість та наслідки окупації нашого міста – фактично унеможливили процес прогнозування у традиційній до війни формі та розрізі показників.

При формуванні доходної частини місцевого бюджету враховано:

1) надання на державному рівні пільг щодо сплати земельного податку та орендної плати за землю, податку на нерухоме майно, єдиного податку, які в довоєнний час були основними джерелами наповнення місцевого бюджету;

2) припинення діяльності більшості платників податків – госпрозрахункових підприємств та неможливість виконувати податкові зобов'язання;

3) релокація значної кількості госпрозрахункових підприємств та зміна місць сплати податків;

4) зарахування податку на доходи фізичних осіб до місцевого бюджету в розмірі 60 %;

5) вилучення до державного бюджету України податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами;

б) збереження розміру мінімальної заробітної плати з 1 січня 2025 року на рівні **8000 грн.** та посадового окладу працівника I тарифного розряду на рівні **3195 грн.**

В структуру доходів міського бюджету входять власні доходи загального фонду, трансферти (додаткова дотація на виконання делегованих повноважень, освітня субвенція та інші субвенції), доходи спеціального фонду.

Доходи загального фонду – **543,3 млн. грн.** Зниження порівняно з 2024 роком складе 26,1% або 191,8 млн. грн.

Прогнозні трансферти в загальній сумі – **435,3 млн. грн.**

За інформацією Міністерства освіти і науки України наразі відсутня можливість здійснити розподіл освітньої субвенції.

Власні доходи загального фонду місцевого бюджету в 2025 році складуть 108,0 млн. грн., у 2024 році – 136,0 млн. грн.

В період воєнного часу основним джерелом власних доходів місцевого бюджету є податок на доходи фізичних осіб (питома вага -81,5%).

податок на доходи фізичних осіб – 88,0 млн. грн. Порівняно з 2024 роком зниження склало 6,0 млн. грн. або 6.4%. (В 2024 році – 94,0 млн. грн.).

Основними платниками, які наповнюють бюджет міста в 2025 році є бюджетні установи, які утримуються з різних рівнів бюджету.

Питома вага надходжень податку на доходи фізичних осіб, що сплачується бюджетними установами – 95,0%, госпрозрахунковими підприємствами – 5,0%.

- єдиний податок – 20,0 млн. грн., (питома вага – 18,5) Зниження в порівнянні з 2024 роком складе **1,0 млн. грн. або 4.8%**. (В 2024 році – 21,0 млн. грн.)

Плановий обсяг надходжень розраховано з урахуванням передбачених пільг для платників 1 та 2 групи та зменшення кількості платників.

Видатки міського бюджету на 2025 рік передбачені у сумі 543,4 млн.грн.

В структуру видатків міського бюджету входять видатки загального та спеціального фонду:

видатки загального фонду – **443,2 млн.грн.**

спеціальний фонд – **45,4 млн.грн.**

погашення кредиту – **54,8 млн.грн.**

У загальному обсязі видатків міського бюджету **48,7%** складають видатки на оплату праці працівників бюджетних установ, які розраховані виходячи із мінімальної заробітної плати, передбаченої у проєкті Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік».

Загальна сума видатків по загальному фонду на оплату праці з нарахуванням складає **264,4 млн.грн**, без урахування суми видатків на оплату праці по освітній субвенції (очікується).

Загальний обсяг видатків на енергоносії у 2025 році передбачено у сумі **4,0 млн.грн**, що дорівнює **4 %** від надходжень з ПДФО в 2025 році.

Питому вагу у загальному обсязі видатків міського бюджету складають видатки на освіту **23,1%**, на обороноздатність **17,3%**, на соціальний захист населення **12,7%**, на культуру **3,7%**.

На виконання міських програм в бюджеті передбачено кошти у сумі **194,1 млн.грн**, з них:

- по загальному фонду **150,5 млн.грн**;

- по спеціальному фонду (бюджет розвитку) **43,6 млн.грн.**

У проєкті міського бюджету на 2025 рік передбачено кошти на утримання органів місцевого самоврядування, а саме 11 апаратів.

Загальна штатна чисельність - 277,0 штатних одиниць, фактично зайняті - 179,0 одиниць.

У проєкті міського бюджету на 2025 рік передбачено кошти на суму **121,4 млн.грн**, з них:

-загальний фонд складає **120,9** млн.грн;

-спеціальний фонд (бюджет розвитку) складає **0,5** млн.грн.

Порівняно з запланованими видатками на 2024 рік з урахуванням змін видатки зменшено на суму **8,2** млн.грн.

ОСВІТА

У проєкті міського бюджету на 2025 рік по галузі «Освіта» передбачено кошти на утримання закладів освіти, інших установ (централізована бухгалтерія, служба з правових питань та публічних закупівель, інженерно-господарча служба, освітній ресурсний центр).

Загальна штатна чисельність складає 3407,51 штатних одиниць, фактично зайняті - 1500,67 одиниць.

Загальна сума видатків на освіту складає **125,7** млн.грн **без урахування видатків на оплату праці по освітній субвенції (очікується)**, з них:

- по загальному фонду **125,4** млн.грн;

- по спеціальному фонду **0,3** млн.грн, в т.ч. бюджет розвитку **0,21** млн.грн та видатки від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю **0,05** млн.грн.

В загальній сумі передбачених видатків враховано видатки по мистецьким школам, які утримуються по галузі «Культура».

Із загальної суми видатків на освіту у проєкті міського бюджету на 2025 рік, передбачено кошти на міські програми у сумі **3,5** млн.грн, за рахунок коштів загального фонду, з них на основні:

-міська програма "Відпочинок та оздоровлення дітей Мелітопольської міської громади";

-міська програма "Проведення урочистих та святкових заходів в галузі освіти".

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

У проєкті міського бюджету на 2025 рік по галузі «Охорона здоров'я» передбачено видатки на загальну суму **10,2** млн.грн по загальному фонду на виконання міських програм. Порівняно з запланованими видатками на 2024 рік з урахуванням змін видатки зменшено на суму **1,1** млн.грн або на **9,5%**.

Основні міські програми з передбачених у проєкті міського бюджету на 2025 рік по галузі:

-міська програма «Фінансова підтримка КНП «ТМО «Багатопрофільна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги» Мелітопольської міської ради Запорізької області».

- міська програма «Фінансова підтримка КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Мелітопольської міської ради Запорізької».

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У проєкті міського бюджету на 2025 рік по галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення» передбачена загальна сума видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення **69,1** млн.грн по загальному фонду. Порівняно з запланованими видатками на 2024 рік з урахуванням змін видатки збільшено

на суму **20,5** млн.грн або на **42,3%**, де значна частка збільшення видатків на допомогу переселенцям.

Із загальної суми передбачених видатків у проекті міського бюджету на 2025 рік по галузі, кошти на міські програми складають **62,0** млн.грн по загальному фонду, з них на основні:

- міська програма «Фінансова підтримка комунальної установи «Центр підтримки внутрішньо переміщених осіб, ветеранів війни та членів їх родин» Мелітопольської міської ради Запорізької області»;
- міська програма "Допомога переселенцям";
- міська програма «Захисники Мелітополя» ;
- міська програма "Соціальна підтримка громадян м. Мелітополя"
- міська програма «Реалізація заходів молодіжної політики та підтримка обдарованої молоді»

КУЛЬТУРА

У проекті міського бюджету на 2025 рік по галузі передбачено кошти на утримання закладів культури, загальна штатна чисельність - 181,0 штатна одиниця, фактично зайняті - 134 одиниці.

Передбачена загальна сума видатків на культуру складає **20,1** млн.грн, з них:

- по загальному фонду **19,9** млн.грн;
- по спеціальному фонду **0,17** млн.грн, в т.ч. бюджет розвитку **0,14** млн.грн та видатки від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю **0,03** млн.грн.

Порівняно з запланованими видатками на 2024 рік з урахуванням змін видатки зменшено на суму **1,9** млн.грн або на **8,6%**.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

У проекті міського бюджету на 2025 рік передбачено кошти на утримання закладів фізичної культури, загальна штатна чисельність складає - 121,0 штатна одиниця, фактично зайняті - 61 одиниця.

Загальна сума видатків на фізичну культуру і спорт складає **14,9** млн.грн, з них:

- по загальному фонду **14,1** млн.грн;
- по спеціальному фонду (бюджет розвитку) **0,8** млн.грн.

Основна містка програма по галузі «Фізкультура» у проекті міського бюджету на 2025 рік по галузі, кошти на міську програму «Розвиток та популяризація фізичної культури та спорту».

ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

У проекті міського бюджету на 2025 рік на житлово-комунальне господарство передбачено видатки на міську програму «Виконання КП «Житломасив» Мелітопольської міської ради Запорізької області першочергових заходів, спрямованих на відновлення державного суверенітету та життєдіяльності у місті Мелітополі» у сумі **5,74** млн.грн, з них:

- по загальному фонду **5,67** млн.грн;

- по спеціальному фонду (бюджет розвитку) **0,07** млн.грн.

Передбачені видатки на 2025 рік в порівнянні з запланованими видатками на 2024 рік з урахуванням змін зменшено на суму **1,7** млн.грн, або на **23,2%**.

ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У проєкті міського бюджету на 2025 рік передбачені кошти на міські програми у сумі **9,9** млн.грн за рахунок коштів загального фонду, з них на основні:

- міська програма "Організація підтримки і реалізації стратегічних ініціатив та підготовки проєктів розвитку міста Мелітополя"

- міська програма "Забезпечення виконання грошових зобов'язань, які виникли на підставі судових рішень про стягнення коштів місцевого бюджету, боржником за якими є управління соціального захисту населення Мелітопольської міської ради Запорізької області"

- міська програма "Членські внески"

Порівняно з запланованими видатками на 2024 рік з урахуванням змін видатки зменшено на суму **2,1** млн.грн, або на **17,7%**.

ІНША ДІЯЛЬНІСТЬ

У проєкті міського бюджету на 2025 рік передбачені видатки складають **111,4** млн.грн, з них:

- по загальному фонду **67,8** млн.грн;

- по спеціальному фонду (бюджет розвитку) **43,6** млн.грн.

Із загальної суми передбачених видатків передбачено кошти у сумі **101,5** млн.грн на міські програми, а саме:

- міська програма Підвищення обороноздатності та підтримки військових формувань які беруть участь у захисті суверенітету держави (93,8 млн грн).

- міська цільова програма "Фінансова підтримка комунального підприємства "Телерадіокомпанія "Мелітополь" Мелітопольської міської ради Запорізької області"

- міська програма «Створення місцевого матеріального резерву, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» ;

Також передбачено видатки по загальному фонду на:

- резервний фонд у сумі **1,5** млн.грн;

- обслуговування місцевого боргу у сумі **8,4** млн.грн.

Порівняно з запланованими видатками на 2024 рік з урахуванням змін видатки зменшено на суму **95,8** млн.грн або на **46,2%**.

В цілому місцевий бюджет м. Мелітополя на 2025 рік є збалансованим та бездефіцитним.

Виконуючий обов'язки начальника
фінансового управління, заступник
начальника фінансового управління

Олена МІХАЛЬОВА